

TUTKIMUSRAPORTTI

ESPOO

Perkkaanpolku (Suurhuopalahti)

Historiallisen kyläpaikan arkeologinen koekaivaus

16.-17.9.2013

AKDG3321:01

MUSEOVIRASTO

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

SALLA PÄRSSINEN

Tiivistelmä

Espoon Perkkaanpolulla Perkkaanpuiston tontilla 49-51-9903-1 toteutettiin koekaivaus syksyllä 2013. Tutkimusalueen lähellä sijaitsee Suurhuopalahden muinaisjäännösalue (mj.rek.tunnus 1000001888) ja alueelle ollaan rakentamassa Leppävaaran yhteiskäyttötunnelin hankkeeseen liittyvä kuilu. Historiallisissa lähteissä, kuten vanhoissa kartoissa, erottuu alueen lähellä rakennuskantaa ja vanha tie. Tutkimusalueen lähistöllä Perkkaanpuistossa tehtiin vuonna 2012 kaivaus, jonka perusteella alueelta löytyi merkkejä vanhasta kylä-asutuksesta. Koekaivauksella haluttiin selvittää ulottuuko muinaisjäännösalue tulevan kuilun alueelle, löytyykö alueelta vielä jäännöksiä vanhasta asutuksesta ja mahdollinen jatkotutkimuksen tarve. Koekaivauksessa ei paljastunut mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Löytöaineisto oli modernia.

Sisällysluettelo

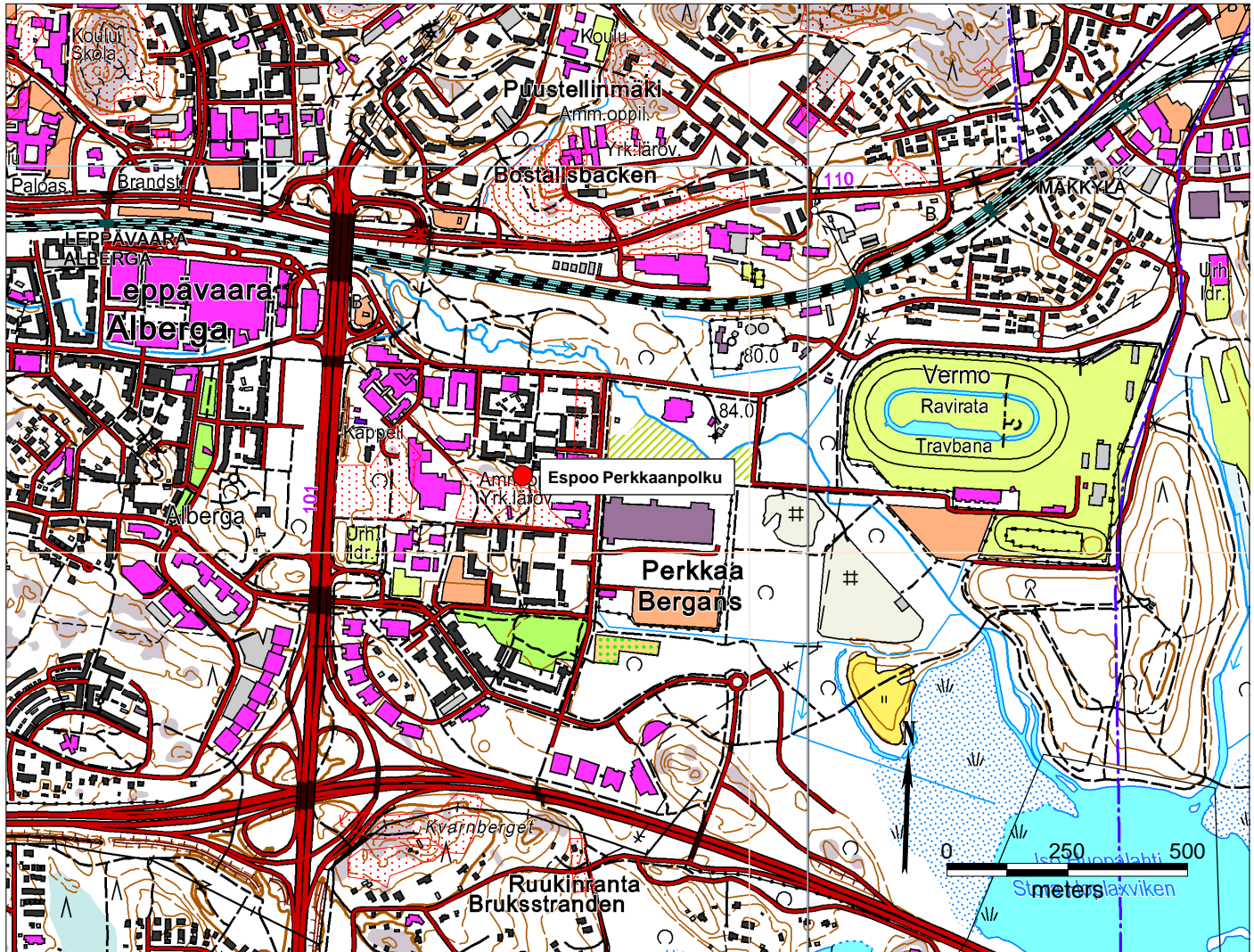
Arkisto- ja rekisteritiedot.....	2
Sijaintikartta	3
1. Johdanto	4
2. Tutkimushistoria ja käytetty lähdeaineisto	5
3. Tutkimusalueen kuvaus ja rajaus.....	7
4. Koekaivaus.....	8
4.1. Koekaivauksen kulku.....	8
4.1.1. Koekuopat 1-4	8
4.1.2. Koekuopat 5-6	9
4.1.3. Koekuoppa 7-11	10
4.2. Havainnot ja tulkinnat.....	11
5. Yhteenveto	12
Lähteet ja kirjallisuus	13
Digikuvaluettelo.....	14
Koekuoppien koordinaatit.....	14
Karttaluettelo	15
Legenda karttoihin 2 ja 3	16
Kartat 1-3.....	17

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohteen nimi:	Espoo Perkkaanpolku (Suurhuopalahti (Storhoplax/Alberga) mj.rek.tunnus 1000001888)
Kohteen ajoitus ja tutkimuksen laatu:	Historiallisen kylänpaikan koekaivaus
Kenttätyönjohtaja:	FM Salla Pärssinen
Tutkimuslaitos:	Museovirasto/Arkeologiset kenttäpalvelut
Kenttätyöaika:	16.-17.9.2013
Tutkitun alueen laajuus / tutkimusalueen kokonaislaajuus:	4 m ² / 590 m ²
Tutkimusten tilaaja/rahoittaja:	Tilaaja: Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä ; Ramboll Finland Oy, Espoo
Kunta/kaupunki, kylä/kaupunginosa, tontti:	Espoo, Perkkaanpuisto, kiinteistötunnus 49-51-9903-1
Maanomistaja:	Espoon kaupunki
Peruskarttalehti/-lehdet:	L4131H (ETRS-TM35FIN) ja 203403 (KKJ)
Tutkimusalueen sijaintikoordinaatit:	ETRS-TM35FIN: P 6677351 / I 379400, z/m.mpy 5-9
Aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit:	Teija Nurminen, Espoon keskiaikaisten kylämäkien inventointi 2000. Espoon kaupunginmuseo. Georg Haggrén, Albergan kartano. 1700-luvun päärakennuksen pohjan koekaivaus 2001. RHO. Museovirasto. Sirkka-Liisa Seppälä, Espoon eteläosien yleiskaavainventointi 2005. AO. Museovirasto. Veli-Pekka Suhonen, Kersantinpuiston (Alberga) koekaivaus 2007. RHO. Museovirasto. Satu Koivisto, Espoo Suurhuopalahti (Storhoplax/Alberga). Historiallisen ajan kylätontin esitutkimus Perkkaanpuiston alueella 2012. Museovirasto. Katja Vuoristo, Espoo Suurhuopalahti (Storhoplax/Alberga). Historiallisen ajan kylätontin kaivaus Perkkaanpuiston alueella 2012. Museovirasto.
Kertomukseen liittyvien kuvien numerot:	AKDG3321:01-08
Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka:	Museoviraston arkeologinen keskusarkisto, Helsinki
Kopiot:	Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä, Ramboll Finland Oy, Espoon kaupunginmuseo

Sijaintikartta

Mittakaava 1: 10 000

(ETRS-TM35FIN) P 6677351 / I 379400

Copyright Maanmittauslaitos 2013

● Tutkimusalue Espoo Perkkäänpolku

1. Johdanto

Helsingin seudun ympäristöpalvelujen vesihuollon toimiala on rakennuttamassa kuilun Leppävaaran yhteiskäyttötunnelin hankkeeseen liittyen Perkkäänpolulle. Rakennustyöstä ja työn valvonnasta vastaa Ramboll Oy. Perkkäällä on sijainnut Suurhuopalahden kylä (mj.rek.tunnus 1000001888) ja suunnitellun kuilun läheisyydessä Perkkäänpuistossa tehtiin vuonna 2012 ensin koekaivaus ja sen jälkeen kaivaus. Alueelta löytyi merkkejä vanhasta kyläasutuksesta. Espoon kaupunginmuseo on edellyttänyt tämän vuoksi Perkkäänpolun kuilun arkeologisia tutkimuksia. Nyt kyseessä oleva tutkimusalue jää aiemmin rajatun muinaisjäännösalueen ulkopuolelle aivan sen pohjoisreunalle eikä tätä kohtaa Perkkäänpuistosta ole siis aiemmin tutkittu. Koekaivauksella haluttiin selvittää ulottuuko Suurhuopalahden muinaisjäännösalue kuilun alueelle, löytyykö alueelta vielä jäännöksiä vanhasta asutuksesta sekä mahdollinen jatkotutkimuksen tarve.

Koekaivaukseen varattiin kaksi päivää ja tutkimusten kustannuksista vastasi hankkeen tilaaja eli Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä. Tutkimuksen toteutti Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut ja koekaivauksen suorittivat tutkija Salla Pärssinen (FM) ja apulaistutkija Eeva Pettäy (HuK). Eeva Pettäy vastasi koekuoppien sijaintitietojen mittaamisesta sekä kuvien viemisestä Webmuskettiin. Kenttätyöt tehtiin 16.–17.9.2013 ja koekaivaukseen liittyvät jälkityöt valmistuivat marraskuussa 2013. Tutkimusalueen kokonaispinta-ala oli 590 m², josta saatiin koekuopitettua 4 m². Koekuoppien kaivaus toteutettiin käsi-kaivuna lapioiden avulla. Koekaivauksessa ei otettu talteen esinelöytöjä. Koekaivauksesta otetut digitaalkuvat on luetteloitu Webmuskettiin numeroilla AKDG3321:01-08.

Helsingissä 2.12.2013

Salla Pärssinen, FM

2. Tutkimushistoria ja käytetty lähdeaineisto

Vanhin maininta Suurhuopalahden kylästä on Dan Lindholmin mukaan vuodelta 1417, jolloin Helsingin pitäjän lautamieheksi oli merkitty Magnus Hapalax.¹ Haapalahti eli Storhoplax oli vanha hämäläiskylä, jonka vanhin asutus oli Mäkkylässä. Hämäläisyyteen viittaavat alueen lukuisat suomalaisperäiset viljelysnimet. Storhoplaxin alla ollut merenlahti on ilmeisesti ollut nimeltään Haapalaksi.² Espoon itäiset alueet kuuluivat Helsingin pitäjään 1600-luvun loppuun asti. Alueella oli vuonna 1540 yhdeksän kylää, joista suurimmat ja vanhimmat olivat Suurhuopalahti ja Gammelgård. Suurhuopalahdessa oli samana vuonna 12 taloa. Vuonna 1577 tataarit tuhosivat Suurhuopalahden kylän Ruotsin ja Venäjän välisen, 25 vuotta kestäneen, sodan aikana. Kuusi taloa poltettiin maan tasalle. Vuonna 1579 puolet kylän taloista oli kuitenkin jo veronmaksukykyisiä ja vuoteen 1586 mennessä yhtä taloa lukuun ottamatta kaikki talot olivat taas hyvässä kunnossa. Nälkävuosina 1601–1602 kuusi taloa oli vaikeuksissa mutta palautuivat veronmaksukykyisiksi neljän vuoden sisällä. Useimmat kylän taloista olivat kuitenkin köyhiä. Vuonna 1622 kylä liitettiin majuri Johan Gyldenärin rälssiin. Useimmat kylän taloista sulautui tästä alkunsa saaneeseen Albergan kartanoon. Vain Skeiten talo, joka myöhemmin tunnettiin Bergansina (Perkkaa), onnistui pitämään sukuoikeutensa majuri Gyldenärin toistuvista yrityksistä huolimatta. Skeiten merkittiin itsenäiseksi verotaloksi vuonna 1690.³

Suurhuopalahti esiintyy historiallisissa kartoissa 1600-luvun loppupuolelta lähtien. 1600–1700-luvun kartoissa esiintyy vain Albergan kartano ja Skeiten, eikä muiden talojen sijaintia pysty niiden perusteella varmuudella määrittämään. Albergan kartano on sijainnut nykyisen Omnian ammattioppilaitoksen rakennuksen länsisivun kohdalla, mistä se on myöhemmin siirtynyt lännemmäksi. Skeiten on sijainnut kartanon itäpuolella nykyisen lasten leikkipuiston reunassa. Yksi Skeiten tilan rakennuksista on sijainnut vuonna 1775 hieman luoteeseen päin nykyisen metsäisen puistikkoalueen reunalla.⁴ Skeiten tila on Broteruksen ja Hagströmin karttojen mukaan melko lähellä nyt kyseessä olevaa tutkimusaluetta. Kartoissa 2 ja 3 nämä vanhat kartat on asemoitu nykyisen karttopohjan päälle. Kartassa 3 tutkimusalue on rajattu sinisellä katkoviivalla. Kuvassa 1 on Broteruksen vuoden 1691 kartta, johon on ympyröity punaisella Skeiten talo ja tutkimusalueen summittainen sijainti. Skeiten talo jää nyt kyseessä olevan tutkimusalueen etelä- /lounaispuolelle. Kuvassa 2 puolestaan on Hagströmin vuoden 1775 kartta, jossa Skeiten taloa kutsutaan nimellä Bergans. Tutkimusalue on ympyröity punaisella.

Vuonna 2000 Teija Nurminen teki Espoon keskiaikaisten kylämäkien inventoinnin, jonka yhteydessä Suurhuopalahden kylä paikannettiin Perkkaan alueelle nykyisen Omnian ammattioppilaitoksen läheisyyteen vanhojen karttojen perusteella. Inventoinnissa todetaan, että vanhoja kerrostumia on saattanut säilyä Perkkaanpuiston alueella, jossa on muun muassa lasten leikkipuisto.⁵ Georg Haggrén toteutti vuonna 2001 arkeologisen koekaivauksen Kersantinpuiston alueella. Tuolla alueella on sijainnut 1700-luvun kartanon päärakennus. Tutkimusten yhteydessä ei todettu keskiaikaisia rakenteita eikä kerrostumia ja 1600-luvulle ajoittuvia esinelöytöjä tuli vain muutamia. Sen sijaan 1700-luvulle ajoittuvia rakenteita ja kerrostumia löytyi useita.⁶ Vuonna 2005 Sirkka-Liisa Seppälä toteutti Espoon eteläosien yleiskaavainventoinnin, jossa todettiin kylätontin tuhoutuneen suurimmaksi osaksi. Kylään liittyviä kerrostumia arveltiin kuitenkin säilyneen Maju-

¹ Lindholm, Dan 1999, s.36.

² Kepsu, Saulo 2005, s.43, 114.

³ Itkonen, Uolevi & Ryttilä, Pekka 2011, s.12-13; Ramsay, August 1984, s. 477-478.

⁴ Vuoristo, Katja 2012.

⁵ Nurminen, Teija 2000.

⁶ Haggrén, Georg 2001.

rinpolun pohjoisosan leikkipuiston eli Perkkaanpuiston alueella.⁷ Veli-Pekka Suhonen toteutti vuonna 2007 Kersantinpuiston (Albergan) koekaivauksen. Tutkimukset keskittyivät tuolloin kartanon terassipuiston alueelle ns. Tersmedenin puistoon. Kaivauksessa löytyi esineistön perusteella 1800–1900-luvulle ajoittuvan rakennuksen pohja.⁸ Vuonna 2012 Satu Koivisto suoritti Perkkaanpuistossa koekaivauksen. Paikalla tehtiin maatulkuutausta, jonka avulla pyrittiin selvittämään ne kohdat joihin koekaivaus kannattaisi keskittää. Mittauksissa ilmeni kuitenkin niin paljon anomaliaita, ettei niiden perusteella pystytty rajaamaan tutkimus-alueita. Koekaivauksissa löytyi palanut kiveys ja joitakin 1600-luvulle ajoittuvia löytöjä.⁹ Samana vuonna Katja Vuoristo jatkoi Perkkaanpuistossa kaivauksia aiemmin keväällä tehdyn koekaivauksen perusteella potentiaalisiksi määritetyllä alueella. Kaivauksessa todettiin, että kerrostumat olivat hyvin sekoittuneita. Kaivausten löytöjen perusteella Perkkaanpuiston alue on ollut asuttu viimeistään 1600-luvulta lähtien ja asutus on jatkunut vielä 1900-luvulle.¹⁰ Vuoden 2012 tutkimukset tehtiin nyt kyseessä olevan tutkimusalueen itäpuolella. Tällä tutkimusalueella ei ole siis aiemmin tehty kajoavaa tutkimusta.

Kuva 1. Ote Broteruksen kartasta. Broterus, Samuel 1691: Geometrisk Carta öfwer Ahlbergh, Mäckila, Konnungzböhle och Kyhlo, uthi Bår-go Län och Helsingh sochn, afmätt åhr 1691, In maij. MHA B8a 16/1-2. Arkistolaitos, digitaaliarkisto. Karttaan on ympyröity punaisella Skeiten talo ja tutkimusalue.

⁷ Seppälä, Sirkka-Liisa 2005.

⁸ Suhonen, Veli-Pekka 2007, s.28

⁹ Koivisto, Satu 2012.

¹⁰ Vuoristo, Katja 2012.

Kuva 3. Kuvassa tutkimusalue. S-N. AKDG3321:08. Kuva Salla Pärssinen

4. Koekaivaus

Koekuopat kuvattiin digitaalisesti ja niiden sijaintitiedot mitattiin VRS-GPS Topcon GRS-1 – laitteella. Mitatut koordinaatit ovat Espoon kaupungin käyttämässä ETRS-GK25–järjestelmässä ja raportissa ilmoitetut koordinaatit ovat samassa koordinaattijärjestelmässä. Korkeusjärjestelmä oli N2000. Sääolosuhteet kenttätöiden aikana vaihtelivat pilvisestä aurinkoiseen. Esinelöydöt olivat moderneja eikä niitä otettu talteen. Koekaivauksessa avattiin koekuoppia yhteensä 4 neliometriä (ks. kartta 1). Koekuopat kaivettiin käsin lapioiden avulla. Kuopat peitettiin kaivauksen lopuksi.

4.1. Koekaivauksen kulku

4.1.1. Koekuopat 1-4

Koekuopat 1-4 tehtiin Perkkaanpolun ja Lipunkantajanpolun risteyksen tuntumassa olevalle nurmialueelle, joka jäi asfalttitien ja hiekkapolun väliin. Kuopat sijaitsivat 5,3–5,5 metriä merenpinnan yläpuolella (m.mpy). Kuopan 1 pintamultakerros oli 11 cm paksu. Sen alta tuli vaalea laikukas savinen hiekkakerros, joka oli 16 cm paksu. Sen alla oli kova, 4 cm paksu punertava kiviensekainen hiekkakerros. Sen alta tuli kiviensekainen vaaleanharmaa savikerros, joka oli 7 cm paksu. Sen alta tuli tummanruskea multakerros, jossa oli moderneja löytöjä kuten lasia, muovia, käärepaperia ja styroksia. Kerros oli 7 cm paksu. Sen alta alkoi vaalea savikerros, jossa oli rautasaostumia. Koekuoppa oli noin 47 cm syvä ja kooltaan 70 x 45 cm.

Koekuopassa 2 pintamultakerros oli 13 cm paksu. Sen alla oli 11 cm paksu vaalea laikukas savinen hiekkakerros. Sen alla puolestaan oli kova, 5 cm paksu punertava kiviensekainen hiekkakerros. Tämän alla oli

tumma likainen savikerros, joka oli 5 cm paksu. Tämän jälkeen alkoi vaalea savikerros, jossa oli rautasaostumia. Koekuopan syvyys oli 57cm ja kooltaan se oli 40 x 80 cm.

Koekuopassa 3 pintamultakerros oli 15 cm paksu. Kuopan eteläreunassa pintamultakerroksen sijaan oli noin 13 cm paksu sorakerros. Pintakerroksen alta löytyi 5 cm paksu vaalea tasarakeinen hieno hiekkakerros. Sen alta löytyi 10 cm paksu tummanharmaa savikerros. Tämän alta puolestaan tuli 5-10 cm paksu tumma hiekansenkainen multakerros. Lopulta alkoi vaalea savikerros, jossa oli rautasaostumia. Kuopan syvyys oli 48 cm ja se oli kooltaan 70 x 80 cm.

Koekuopassa 4 pintamultakerros oli 14 cm paksu. Sen alla oli 4 cm paksu vaalea tasarakeinen hieno hiekkakerros. Tämän alla puolestaan oli 8 cm paksu tumma hiekansenkainen multakerros ja sen alla 9 cm paksu vaalea laikukas savikerros. Tästä kerroksesta löytyi pala fajanssia. Sen alta löytyi 15 cm paksu tummanharmaa savikerros, jonka alta tuli vaalea savikerros. Kuopan syvyys oli 58 cm ja se koko oli 80 x 95 cm. Kuopasta löytyi joitakin moderneja löytöjä kuten lasia. Kuvassa 4 on koekuopat 1-4 kaivettuna.

Kuva 4. Kuvassa koekuopat 1-4. AKDG3321:03. NE-SW. Kuva Salla Pärssinen.

4.1.2. Koekuopat 5-6

Koekuopat 5-6 tehtiin tutkimusalueen lounaisosaan, jossa rinne nousee jyrkästi. Kuopat tehtiin lasten leikkipuistolle vievän hiekkapolun luoteispuolelle. Kuopat sijaitsivat 7,9–8,6 m.mpy. Kuopan 5 pintamultakerros oli 5 cm paksu. Sen alta tuli 6 cm paksu vaalea hieno tasarakeinen hiekkakerros. Tämän kerroksen alla puolestaan oli 10 cm paksu tummanruskea hiekka ja sen alla 27 cm paksu vaaleampi ruskea hiekkakerros. Sen jälkeen tuli 5 cm paksu vaalea tasarakeinen hieno hiekkakerros, jonka alla oli 5 cm punertava hiekka/sorakerros. Sen alla oli savikerros. Kuopan syvyys oli 82 cm ja se oli kooltaan 70 x 40 cm.

Koekuopassa 6 ei ollut varsinaisesti pintakerrosta, ainoastaan ohut nurmi. Sen jälkeen koko kuoppa koostui vaaleanharmaasta kuivasta hiekasta, jonka seassa oli isompia kiviä. Kuopassa oli myös juuria, sillä se sijaitsi isojen koivujen lähellä. Kuoppaa ei pystytty kaivamaan syvemmälle juurien vuoksi. Kuoppa tehtiin jyrkkään rinteeseen, joten sen syvyys vaihteli 100 cm – 73 cm välillä. Kuvassa 5 on etualalla koekuoppa 6. Eeva Pet-

taí valmistautuu mittaamaan taustalla VRS-GPS:lla kuopan 5 tietoja. Taustalla näkyy myös lasten leikkipuisto.

Kuva 5. Etualalla koekuoppa 6. Taustalla Eeva Pettaí valmistautuu mittaamaan koekuopan 5 tietoja. AKDG3321:05. Kuva Salla Pärssinen.

4.1.3. Koekuoppa 7-11

Koekuopat 7-8 tehtiin alarinteeseen lasten leikkipuistolle vievän hiekkapolun kaakkoispuolelle. Ne sijaitivat 5,3–5,4 m.mpy. Koekuoppa 9 tehtiin hiekkapolun viereen. Se sijaitsi 7 m.mpy. Hiekkapolulta rinne jyrkkee nopeasti alaspäin. Koekuopat 10-11 tehtiin varsinaisen tutkimusalueen ulkopuolelle. Niillä haluttiin selvittää, löytyykö Hagströmin vuoden 1775 kartassa esiintyvstä talosta jotain jäännöksiä. Kuopat jäivät Suurhuopalahden muinaisjäännösalueen ulkopuolelle. Ne sijaitivat 5,6–5,9 m.mpy.

Koekuopassa 7 esiintyi pinnasta alkaen vain harmaata kovaa savea. Kuoppa oli 23 cm syvä ja kooltaan 45 x 45 cm. Koekuopassa 8 oli 11 cm paksu pintamultakerros ja sen alla oli kiviensekainen kova savi. Kuoppaa ei pystytty kaivamaan käsivoimin syvemmälle. Kuopan syvyys oli 19 cm ja kooltaan se oli 65 x 60 cm.

Koekuopassa 9 oli pinnalla 20 cm paksu kova sorakerros. Sen alla oli alle 25 cm paksu ruskea sekarakeinen täytehiekkakerros, jonka seassa oli kiviä. Tämän alla oli savikerros. Kuopan sora ja hiekkakerroksesta löytyi rautaromua, vaalean vihreää lasia ja piiposliinin pala. Kuopan syvyys oli 45 cm ja kooltaan se oli 60 x 50 cm.

Koekuopassa 10 oli noin 8 cm paksu pintamultakerros. Sen alta tuli noin 32 cm paksu hiekansekainen savikerros. Kerros oli löyhää ja siinä oli kiviä ja juuria. Sen alta löytyi noin 8 cm paksu tumma, kovempi savikerros ja se alta puolestaan vaalea savikerros. Kuopan syvyys oli noin 49 cm ja kooltaan se oli 75 x 43 cm. Kuvassa 6 näkyy etualalla koekuoppa 10 kaivettuna ja taustalla rinteessä koekuoppa 9.

Kuva 6. Kuvassa etualalla on koekuoppa 10 ja taustalla rinteessä erottuu koekuoppa 9. AKDG3321:07. Kuva Salla Pärssinen.

Koekuopassa 11 oli noin 10 cm paksu pintamultakerros. Sen alla oli laikukasta hiekansekaista savea. Laikut vaihtelivat väriltään tummasta vaaleaan. Kuopassa ei ollut erotettavissa selkeitä erillisiä yksiköitä. Kuopasta löytyi punasavikeramiikan reunapala. Kuopan syvyys oli noin 35 cm ja kooltaan se oli 50 x 70 cm.

4.2. Havainnot ja tulkinnat

Kaikki koekuopat olivat joko täysin löydöttömiä tai niissä oli selkeästi modernia löytöaineistoa tai löytöjen ajoitusta ei pystytty määrittämään. Tutkimusalueelta ei löytynyt myöskään mitään muinaisjäännöksen viittaavia rakenteita. Koekuopalla 5 pyrittiin saamaan kiinni Broteruksen vuoden 1691 kartassa kuvaamasta tiestä, mutta kuopasta ei tullut mitään löytöjä eikä siinä erottunut mitään tiehen liittyvää. Koekuopilla 10 ja 11 pyrittiin selvittämään onko Hagströmin vuoden 1775 kartassa näkyvän Bergansin (ent. Skeiten) tilaan kuuluvan rakennuksen jäännöksiä vielä jäljellä. Koekuopasta 11 löytyi yksi punasaviastian reunapala, mutta sen ajoitusta ei pystytty määrittämään. Käsivoimin ei pystytty alueella kaivamaan kovinkaan syvälle, joten mikäli puiston rakentamisen ja maisemoinnin yhteydessä paikalle on tuotu paljon täyteainesta, ei tässä koekaivauksessa päästy ehkä tarpeeksi syvälle. Tarkempi tutkimus olisi vaatinut koneellista kaivua. Mikään löytöaineisto ei viitannut muinaisjäännöksen.

5. Yhteenveto

Espoon Perkkäänpolulla toteutettiin koekaivaus syksyllä 2013, sillä alueelle ollaan rakentamassa kuilu Lep-pävaaran yhteiskäyttötunnelin hankkeeseen liittyen. Alue sijaitsee Suurhuopalahden historiallisen ajan kylätontin (mj.rek.tunnus 1000001888) muinaisjäännösalueen lähellä. Historiallisten karttojen, kuten Broteruksen vuonna 1691 ja Hagströmin vuonna 1775 laatimien karttojen mukaan alueen lähellä on sijainnut taloja, joten oli odotettavissa, että alueella olisi säilynyt joitain historialliseen aikaan ajoittuvia jäännöksiä. Tutkimusalue oli puistoa ja sen poikki kulki asfaltti- ja hiekkateitä. Maaperä oli savea ja hiekkaa. Koekaivauksessa avattiin 4 neliometriä. Alueella sijainneiden johtojen ja kaapeleiden paikat, tiet, pensaas ja puut sekä historiallisten karttojen tiedot talojen paikoista vaikuttivat koekuoppien paikkojen valintaan.

Koekaivaus toteutettiin käsikaivuna lapioiden avulla. Koekuopissa ei paljastunut mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Kaikki koekuopat peitettiin kaivauksen lopulla. Käsivoimin ei pystytty alueella kaivamaan kovinkaan syväälle, joten mikäli puiston rakentamisen ja maisemoinnin yhteydessä paikalle on tuotu paljon täyteainesta, ei tässä koekaivauksessa päästy ehkä tarpeeksi syväälle. Perusteellisempi selvittäminen olisi vaatinut koneellista kaivua.

Lähteet ja kirjallisuus

Painamattomat lähteet:

Haggrén, Georg 2001. Albergan kartano. 1700-luvun päärakennuksen pohjan koekaivaus. RHO. Museovirasto. Museoviraston arkisto.

Koivisto, Satu 2012. Espoo Suurhuopalahti (Storhoplax/Alberga). Historiallisen ajan kylätontin esitutkimus Perkkaanpuiston alueella. Museovirasto. Museoviraston arkisto.

Nurminen, Teija 2000. Espoon keskiaikaisten kylämäkien inventointi. Espoon kaupunginmuseo. Espoon kaupunginmuseon arkisto.

Seppälä, Sirkka-Liisa 2005. Espoon eteläosien yleiskaavainventointi. AO. Museovirasto. Museoviraston arkisto.

Suhonen, Veli-Pekka 2007. Kersantinpuiston (Alberga) koekaivaus. RHO. Museovirasto. Museoviraston arkisto.

Vuoristo, Katja 2012. Espoo Suurhuopalahti (Storhoplax/Alberga). Historiallisen ajan kylätontin kaivaus Perkkaanpuiston alueella 2012. Museovirasto. Museoviraston arkisto.

Painetut lähteet:

Itkonen, Uolevi & Ryttilä, Pekka 2011. Leppävaarakirja. Wellprint Oy.

Kepsu, Saulo 2005. Uuteen maahan. Helsingin ja Vantaan vanha asutus ja nimistö. Tampere.

Lindholm, Dan 1999. Espoon keskiaikainen asutus. Välähdyksiä keskiajasta, glimtar ur medeltiden. Espoon kaupunginmuseon tutkimuksia 6. Toim. Anja Leino, Liisa Ropponen, Dan Lindholm ja Marliina Perkko. Espoo.

Ramsay, August 1984. Espoo II. Espoon pitäjä ja Espoon kartano 1600-luvulla. Jyväskylä.

Karttalähteet

Broterus, Samuel 1691: Geometrisk Carta öfwer Ahlbergh, Mäckila, Konnungzböhle och Kyhlo, uthi Bår-go Län och Helsingh sochn, afmätt åhr 1691, In majj. MHA B8a 16/1-2. Arkistolaitos, digitaaliarkisto.

Hagström, Carl P. 1775: Karta öfver egorne med protokoll och delningsinrumenter 1763-1776. (B8a:16/3-21). Maanmittaushallitus. Maanmittaushallituksen uudistusarkisto. Espoo. Suurhuopalahti / Storhoplax. Arkistolaitos, digitaaliarkisto.

Digikuvaluettelo

Kuvat S. Pärssinen 2013

Kuvan numero	Aihe	Pvm
AKDG3321:1	Yleiskuva tutkimusalueesta. Suunta NE-SW.	16.9.2013
AKDG3321:2	Yleiskuva tutkimusalueesta. Suunta N-S.	16.9.2013
AKDG3321:3	Koekuopat 1-4. Suunta NE-SW.	16.9.2013
AKDG3321:4	Koekuopat 1-4. Suunta E-W.	16.9.2013
AKDG3321:5	Koekuoppa 6, taustalla kuoppa 5. Suunta NE-SW.	17.9.2013
AKDG3321:6	Koekuoppa 5, taustalla kuoppa 6. Suunta SW-NE.	17.9.2013
AKDG3321:7	Koekuoppa 10, taustalla kuoppa 9. Suunta S-N.	17.9.2013
AKDG3321:8	Yleiskuva alueesta tutkimusten jälkeen. Suunta S-N.	17.9.2013

Koekuoppien koordinaatit

KK	Keskikoordinaatti (ETRS-GK25)	pinta (N2000)	pohja (N2000)
1	X=25490228.2614 Y=6678057.9309	Z=5,31	Z=4,84
2	X=25490229.3096 Y=6678055.8733	Z=5,31	Z=4,74
3	X=25490226.9220 Y=6678052.2628	Z=5,42	Z=4,94
4	X=25490225.9903 Y=6678055.3104	Z=5,45	Z=4,87
5	X=25490212.5667 Y=6678042.8164	Z=8,57	Z=7,75
6	X=25490214.9013 Y=6678047.4100	Z=7,85	Z=7,12
7	X=25490228.5416 Y=6678044.7028	Z=5,33	Z=5,10
8	X=25490229.7022 Y=6678037.2973	Z=5,43	Z=5,24
9	X=25490219.3771 Y=6678039.3720	Z=7,01	Z=6,56
10	X=25490223.3272 Y=6678031.2089	Z=5,85	Z=5,36
11	X=25490228.2855 Y=6678029.8284	Z=5,61	Z=5,26

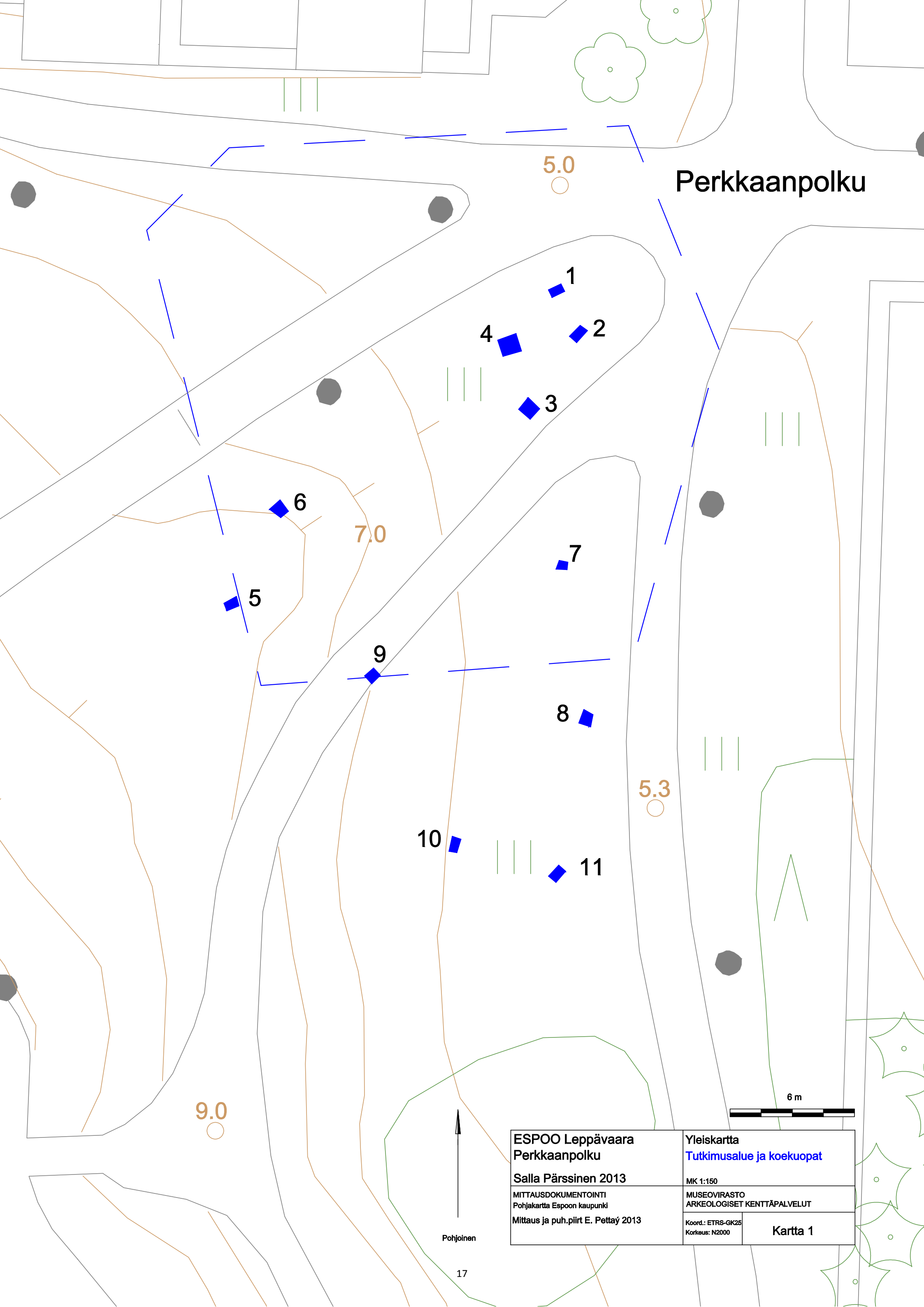
Karttaluettelo

Nro	Kartta	Mk
1	Yleiskartta. Tutkimusalue ja koekuopat	1:150
2	Yleiskartta. Broterus 1691 & Hagström 1775	1:1500
3	Tutkimusalue ja koekuopat. Broterus 1691 & Hagström 1775	1:150

Legenda, kartat 2 ja 3

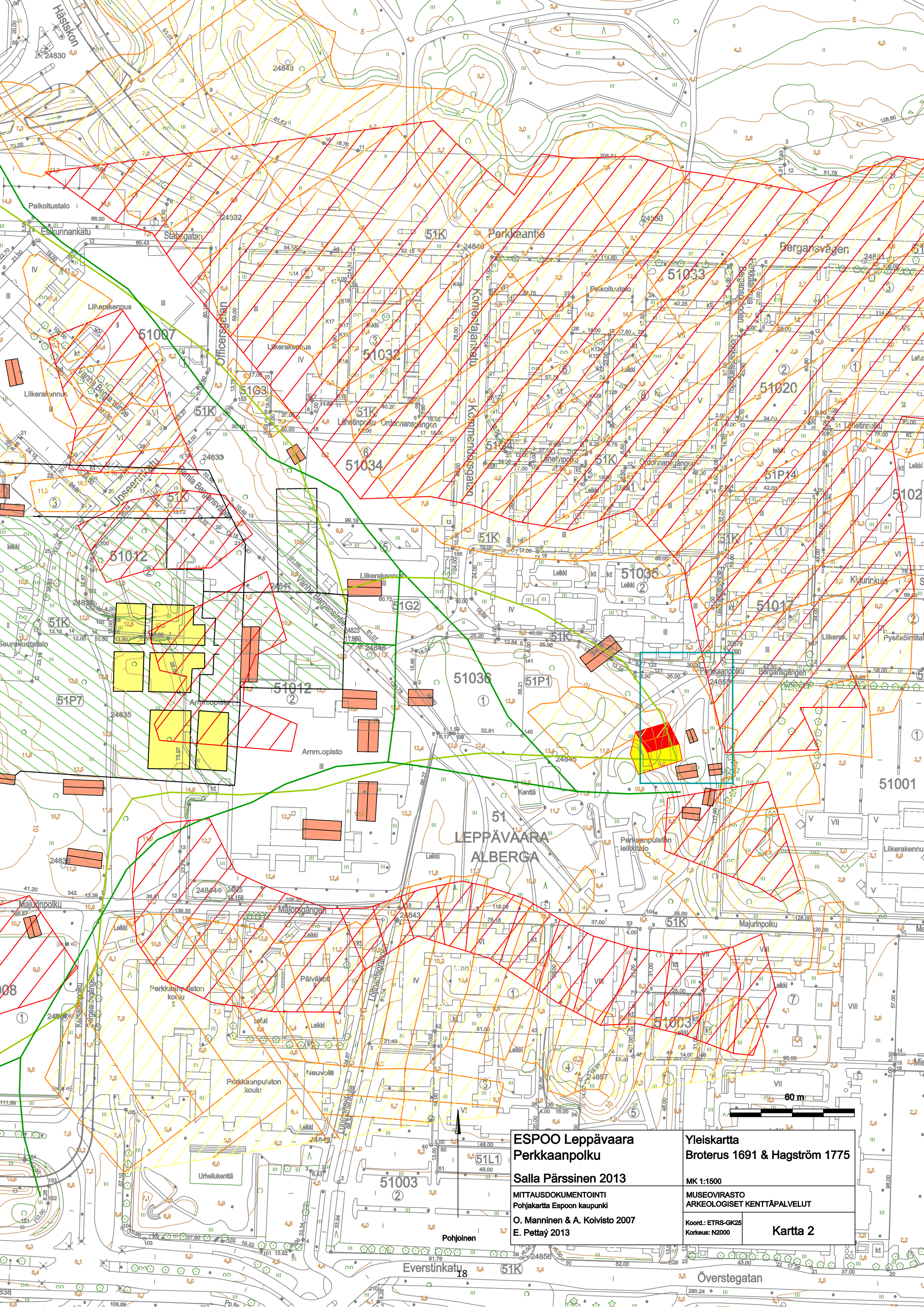
- Pelto, Broterus 1691
- Pelto, Hagström 1775
- Puisto, Hagström 1775
- Puisto, Hagström 1775
- Rakennus, Broterus 1691
- Rakennus, Hagström 1775
- Tie, Broterus 1691
- Tie, Hagström 1775
- Kartta 3: Tutkimusalue ja koekuopat

Perkkaanpolku

ESPOO Leppävaara Perkkaanpolku	Yleiskartta Tutkimusalue ja koekuopat
Salla Pärssinen 2013	MK 1:150
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Espoon kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
Mittaus ja puh.piirt E. Pettäy 2013	Koord.: ETRS-GK25 Korkeus: N2000
	Kartta 1

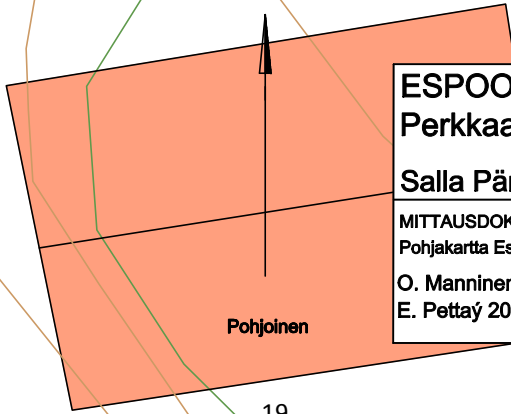
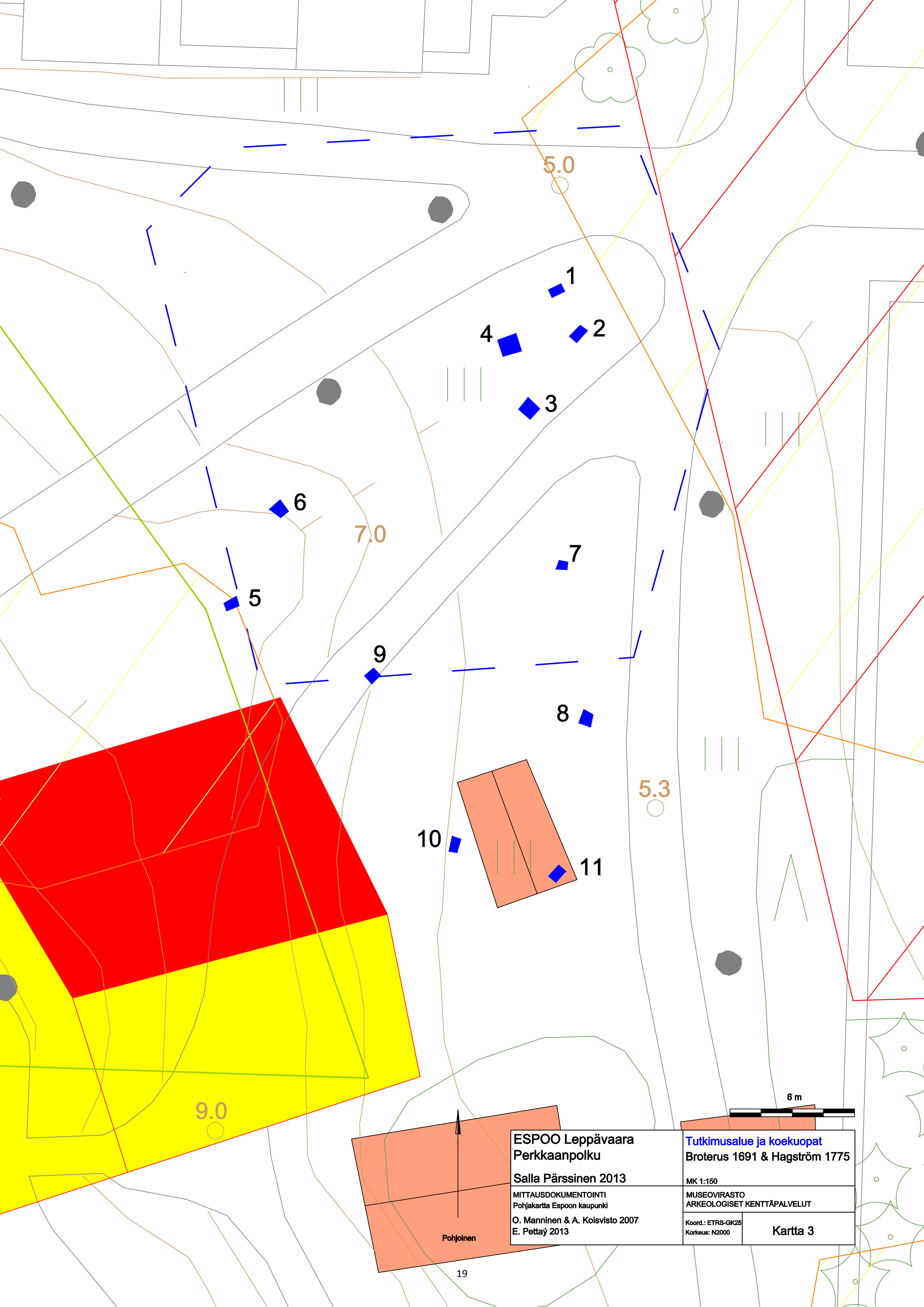

ESPOO Leppävaara
Perkkaanpolku
Salla Pärssinen 2013
MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Espoon kaupunki
O. Manninen & A. Koivisto 2007
E. Pettay 2013

Yleiskartta
Broterus 1691 & Hagström 1775
MK 1:1500
MUSEOVARASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
Koord.: ETRS-GK25
Korkeus: N2000
Kartta 2

ESPOO Leppävaara Perkkaanpolku Salla Pärssinen 2013 MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Espoon kaupunki O. Manninen & A. Koivisto 2007 E. Pettäy 2013		Tutkimusalue ja koekuopat Broterus 1691 & Hagström 1775 MK 1:150 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS-GK25 Korkeus: N2000	
		Kartta 3	